

'RUSALKA' BRENGT OPERA EN DANS SAMEN

Sprookje zonder happy end

Wie zich afvraagt of kunst vandaag nog voldoende schoonheid te bieden heeft, rept zich maar beter naar de opera. De Noorse choreograaf Alan Lucien Øyen maakte een dromerige 'Rusalka' – uitgepuurd, breekbaar, onversneden en soms hartverscheurend.

ANNEMARIE PEETERS

<p>Åsmund Færavaag creëerde voor de opera een indrukwekkend, golvend decorstuk. Filip Van Roe</p>

Åsmund Færavaag creëerde voor de opera een indrukwekkend, golvend decorstuk. © Filip Van Roe

OPERA BALLET VLAANDEREN
Rusalka Gezien in Antwerpen, op
 14.12. Nog tot 31.12 in Antwerpen, van
 9.01 tot 23.01 in Gent.
 ★★★★★

Voor Jan Vandenhouwe, de nieuwe directeur van Opera Ballet Vlaanderen, is de integratie van dans en opera een geliefd stokpaardje. Met Dvoraks *Rusalka* krijgen we een meer dan overtuigende showcase te zien van wat die versmelting te bieden heeft. Zangers en dansers brengen samen een indrukwekkende hoeveelheid nuance

aan in *Rusalka*'s donkere geschiedenis. Øyens regie toont bovenal dat in het leven alles altijd het een én het ander is. Dat het beweegt tussen onze verlangens en hun schaduwzijde. Een pracht van een inzicht.

Dvorak en zijn librettist Jaroslav Kvapil putten voor *Rusalka* uit onder andere Hans Christian Andersens bekende sprookje over De Kleine Zeemeermin. Ze lieten zich ook inspireren door de oude Slavische mythe van de *rusalki*, meisjes die zichzelf of hun onechtelijke kinderen verdrinken en voortleefden als waterwezens.

Met dat beeld begint Øyens *Rusalka*: een breekbaar kind dat verdwijnt tussen de stijlen van het indrukwekkende, golvende decorstuk dat Åsmund Færavaag voor de opera creëerde. Dat breekbare kind blijft de hele voorstelling lang doorzinderen: onder *Rusalka*'s verlangen om ergens bij te horen, om te mogen deelnemen aan het leven, een stem te hebben te midden van de levenden. Maar ook onder de wreedheid van Jezibaba de heks horen we het kind jammeren. Zelfs onder de wanhoop van *Rusalka*'s vader, de watergeest Vodnik.

Dubbelgangers

Alle belangrijke personages krijgen van Øyen een dansende dubbelganger mee. Een eenvoudig recept, dat toch verrassende betekenissen brengt. Vraagt *Rusalka* beleefd aan de heks om haar een menselijke ziel te geven, dan eist haar dubbelganger dat met aan waanzin grenzende agressie. Twijfelt de prins een moment lang aan zijn verlangen, dan huppelt zijn alter ego al naar *Rusalka* toe. Duwt de prins *Rusalka* vol weerzin van zich af, dan gaat het parallelle paar in slow motion uit elkaar. Alsof ze al weten wat er zal volgen: zijn berouw, haar onmogelijkheid om terug te keren. De kus. De dood.

Voor de danser Matt Foley, die de dubbelganger van Vodnik tot leven brengt, maakt indruk. Onder de waardige, statige verschijning van Vodnik schuilt een vat vol woelende vaderlijke, soepel als water, krachtig als de golven, androgyn en onbevattelijk. Øyen kiest voor een extreem vloeiende bewegingstaal die voortdurend de golven van *Rusalka*'s waterwereld lijkt op te roepen. Daarbij puurt hij het totale arsenaal aan bewegingen uit tot een beheerst minimum, dat naar het eind van de opera toe soms net te beperkt aanvoelt.

Wankele intonatie

De Belgische sopraan Tineke Van Ingelgem vertolkt de hoofdrol met ongehoorde passie en kracht. Wat een roldebuut. In het wondermooie 'Lied van de maan', de hit van deze opera, klonk ze zaterdag misschien nog een tikkeltje ge-

remd. Maar aan het eind van de tweede acte, wanneer de prins Rusalka verlaten heeft, trekt haar stem je meedogenloos mee de diepte van dit donkere sprookje in.

Van Ingelgem was niet het enige Belgische talent op de scène. Karen Vermeiren liet een stormachtige, gedecideerde en verrassend luide buitenlandse prinses horen. Mykhailo Malafii wist ons dan weer niet helemaal te overtuigen als prins: ietwat schreeuwerig en toch dikwijls nauwelijks boven het orkest te horen. De favoriet van de avond was misschien wel de bas Goderdzi Janelidze, die in zijn vertolking van Vodnik weemoedige smart en wanhopig verzet wist te leggen.

De enige tegenvaller van de avond was het orkest. Alle lof voor dirigente Giedre Slekyte, nochtans. Ze bracht de partituur met veel punch en liet de meligheids-barometer op geen enkel moment doorslaan. Ze tekende scherpe contrasten uit en streefde naar een solide, volle orkestklank.

Dat was buiten de houtblazers gerekend, die de hele opera door bijzonder wankel intoneerden. Dubbel jammer, want net in deze opera hebben de houtblazers partijen van puur goud op hun pupiters staan. Leden de blazers twee dagen na de première al aan Rusalka-moeheid?

LEES MEER

13/12/2019 | Guido Belcanto debuteert bij het ballet
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20191212_04764605)

12/12/2019 | Met de gloed van Hollywood (https://www.standaard.be/cnt/dmf20191211_04762355)

05/12/2019 | Cecilia Bartoli gaat opera van Monte Carlo leiden
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20191204_04751376)

daard.be/extra/static/

Lees De Standaard voor maar € 1!

^ [Meer info](#)